๓) ด้านการรับผลประโยชน์ ควรมีแนวนโยบายผู้รับผลประโยชน์จากธรรมชาติ เป็นผู้อาสาดูแลป่าและทรัพยากรธรรมชาติ แจ้งให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อท้องถิ่นและตนเอง

๔) ด้านการประเมินผล ควรจัดโครงการเกี่ยวกับการรับรู้การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ และติดตามประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของท้องถิ่นทุกภาคส่วน

7.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) ด้านการตัดสินใจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์และชวนเชิญประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นผู้นำเสนอแนะปัญหาและแนวทางแก้ไข

๒) ด้านการปฏิบัติการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นผู้อนุรักษ์ เช่น การรับสมัครอาสาลาดตระเวร การจัดเวรยามร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนที่เป็นตัวแทนจากแต่ละหมู่บ้าน และการฟื้นฟู

๓) ด้านการรับผลประโยชน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรชี้แจง โดยการให้ประชาชนจัดทำแผนงานการติดตาม หรือคู่มือการร่วมเป็นอาสาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อท้องถิ่น

๔) ด้านการประเมินผล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ประชาชนได้รับรู้การทำงานและติดตามประเมินผล โดยการให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟู

7.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการปฏิบัติงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามนโยบายแห่งรัฐและทัศนประชาชน

๒) ควรวิจัยเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของโครงการในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของหน่วยงานรัฐ

๓) ควรวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔) ควรวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถแก้ปัญหาการบุกรุกป่าได้อย่างยั่งยืน

References

Wasin Komut and Group. (2552). *Planning Development of Organization Between Participation and the people of Phonngam Organization Administration*. Dissertation Graduate School : MCU.

Dad Zaluden . (2548). *The Model of Administrative according to Buddhadhamma of Provincial Administrative organization in lower Central Area*. Dissertation Graduate School, MCU.